

невизначеності. Цю проблему можна вирішити, встановивши певний ліміт коштів, що можуть бути ними отримані.

За всієї привабливості моделі фінансування за результатами виникає ряд важливих запитань.

Модель ґрунтується на результатах, досягнутих відразу після завершення навчання, що частково пояснюється природою фінансування та необхідністю мінімізувати проміжок часу між наданням освітніх послуг та їх оплатою. При цьому до успішних результатів відносять працевлаштування випускників у визначений час після завершення навчання, заробітну плату випускника тощо, тобто враховуються короткострокові показники, на підставі яких можна оцінити майбутні результати. Проте фінансування за майбутніми результатами вимагає окремого механізму оцінки і може призвести до проблем з грошовими потоками. З іншого боку, оцінка за короткостроковими результатами може негативно позначитися на ефективності фінансування.

Крім цього, виникає так званий моральний ризик, а саме, не виключено, що навчальні заклади при зарахуванні на навчання віддадуть перевагу тим студентам, з якими буде легше досягти необхідних результатів. На Заході це називається «зняттям вершків». В результаті за бортом, можливо, залишаться ті категорії громадян, які більше за інших потребують навчання, і насамперед – особи зі спеціальними потребами (інваліди).

Наступна проблема пов'язана з тим, що у навчальних закладів може виникнути бажання реалізовувати дешевші програми, що дозволяють висвітлити хороші результати.

Фінансування за результатами може вплинути і на зміст навчання. Так, наприклад, якщо показники результатів пов'язані з працевлаштуванням, з'являється спокуса різко збільшити кількість годин практичних занять або виробничої практики і допомоги в працевлаштуванні, зменшивши загальноосвітні або теоретичні дисципліни.

Необхідно також мати на увазі, що дана модель допускає можливість «підтасування» результатів, особливо, якщо результати оцінюються тими, хто здійснює набір, навчання та працевлаштування, а також фіктивного працевлаштування.

Модель фінансування за результатами найбільш повно реалізується лише у Великобританії і США.

Борис ЯЗЛЮК

Тернопільський національний економічний університет

ПРИКЛАДНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ МЕХАНІЗМ УПРАВЛІННЯ РЕГІОНАЛЬНИМИ ІНВЕСТИЦІЙНО-ІННОВАЦІЙНИМИ ПРОЕКТАМИ

На сьогоднішній день найбільш гостро і актуально позначилися проблеми в українській економіці на управління розвитком регіональних економік, а саме: формування комплексного механізму селективного розподілу ресурсів та

формування інвестиційних процесів, побудова керуючих підсистем, регулюючих інвестиційні процеси на основі їх ринкового планування.

Виходячи з цього стає очевидним, що від ефективності діяльності механізмів інвестиційного процесу в регіональній економіці залежать темпи індустріалізації на новій інноваційній основі.

Ситуація значно ускладнюється відсутністю ефективного механізму управління інвестиційними процесами на регіональному рівні і недостатньо розвиненою системою державного регулювання регіональних інвестиційних процесів, повною мірою враховуючи специфічні особливості окремо взятого регіону, що визначає особливості регіонального механізму та його місця в державній ієрархії управління розвитком регіональної соціально-економічної системи.

Найбільш адекватною сучасним умовам формою реалізації програм розвитку регіональних економічних систем є проектне управління, де в якості об'єкта управління виступають пріоритетні напрямки розвитку, які можна представити у вигляді окремих комплексних регіональних проектів.

У більшості визначень управління проектами описується як інструмент, що сприяє досягненню найкращого результату в умовах обмеженої кількості ресурсів, часу, що найбільш близько підходить до проблем регіональної економіки, коли в рамках відокремленого адміністративного утворення формуються стратегічні напрямки розвитку як окремих галузей, так і всієї економіки в цілому, і необхідні процеси та механізми для досягнення найкращого результату особливо в умовах ресурсно-дефіцитного регіону [1].

Для формування підходу та методології по використанню механізмів проектного управління в умовах регіональної економіки необхідно розкрити множинність варіантів, видів і форм реалізації системи управління проектами. Така множинність варіантів розкривається за допомогою класифікації форм і методів реалізації процесу управління проектами (рис. 1).

Рис. 1. Схема класифікації моделей проектного управління

Місце системи управління проектами в рамках стратегії розвитку бізнес-організації можна представити у вигляді такої концептуальної моделі, представленої у вигляді трьох взаємопов'язаних рівнів: 1) концептуальний стратегічний рівень управління проектами – формулюється мета бізнес-організації, розробляється концепція її функціонування, проектуються шляхи досягнення стратегічної мети бізнес-організації; 2) рівень формування стратегічних планів в рамках управління проектами – рівень підсистем, виділених за напрямками досягнення стратегічної мети на корпоративному рівні - розробка проектів на рівні структури бізнес-організації; 3) детальне проектування компонентів стратегічного плану – рівень деталізації управління проектами до елементів виконання [2].

Виходячи з аналізу еволюції розвитку методів і форм проектного управління та трансформації української економіки на регіональному рівні, місце і роль діяльності з управління проектами у промисловому комплексі регіону очевидно обумовлюється його специфікою та особливостями. Стає незаперечним той факт, що неможливо розрізнено, безсистемно розвивати на основі самозабезпечення окремі галузеві напрями і продуктові групи. У сучасних умовах розвитку НТП, загострення інвестиційного клімату та зростання інфляції робить скрутним автономний розвиток окремих виробництв. У зв'язку з цим, потрібна розумна інтеграція зусиль по об'єднанню різних напрямків і товарних груп в комплексний механізм розвитку і управління процесів оновлення технологічної структури, перехід на нові прогресивні технології та випуск більш передової, конкурентоспроможної продукції [3].

Серед характерних передумов, що обумовлюють необхідність проектного управління, виділяються основні причини, актуалізуючи останні (рис. 2).

Проектне управління інвестиційним процесом можна представити у вигляді безлічі елементів, що володіють властивостями, необхідними для реалізації функцій планування, прогнозування, управління, аналізу та контролю процесу забезпечення, підтримки та організації інвестиційного потоку.

Рис.2. Основні причини для впровадження проектного управління (у% від опитаних керівників проектів)

Слідуючи системно поставленій інтеграції проектного управління як комплексного, складеного поняття, необхідно для всебічного розкриття підходу щодо організації проектного управління та його системної природи сформулювати його сутність в просторовому, процесному, організаційному та соціальному аспектах.

Просторовий аспект розглядає систему проектного управління інвестиціями як: процес інтеграції господарюючих суб'єктів в рамках просторово відокремленої соціально-економічної системи; форму системної консолідації цілей і завдань учасників інвестиційного процесу та зацікавлених в результатах інвестицій структур; спосіб вертикального впорядкування і ієрархізації цілей розвитку різних адміністративних рівнів регіону; специфічний інструмент ефективного розвитку адміністративної території.

Процесний аспект, що визначає форми структур, що реалізують проектне управління і методи самого проектного управління, являє собою проектне управління як: комплексну організаційно-структурну схему управління об'єктом - інвестиційним процесом на регіональному рівні; метод розподілу праці на регіональному рівні на основі впорядкованості виконання функцій, цілей і завдань проектного управління; форму мережевої організації управління інвестиційним проектом; системний підхід по вертикальному перерозподілу завдань, функцій і повноважень управління інвестиційним потоком; модель організаційно-структурного розвитку [4].

В рамках організаційного аспекту, визначального форми взаємодії і взаємозв'язків елементів процесу проектного управління інвестиціями, можна виділити наступні види проектного управління як організаційної системи, це: оптимізаційна модель організації та формування процесу наукової, інноваційної, проектної, впроваджувальної і забезпечуючої діяльності; форма реалізації концепції проектного управління інвестиціями в умовах реальних економічних відносин у вигляді комплексної організації виробничо-технологічних, управлінських, забезпечуючих і допоміжних процесів об'єкта з метою їх оптимізації; специфічна форма господарської діяльності, що визначає адміністративно - правові відносини учасників процесу проектного управління; організаційна модель формування структурних елементів проектного управління.

Література

1. Національний банк України. Група управління проектами міжнародних кредитних ліній [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.bank.gov.ua/PMU/Projects/about.htm>
2. Джусов О.А. Інноваційний розвиток світової економіки: інвестиційний аспект: Монографія / О.А. Джусов, Н.П. Мешко та ін. – Донецьк: Юго-Восток, 2009. – 278 с.
3. Економіка України: стратегія і політика довгострокового розвитку / За ред. В.М. Гейця. – К.: Ін-т екон. прогнозув.; Фенікс, 2003. – 1008 с.
4. Регіональний людський розвиток: стат. бюл. / [відп. за вип. І. Калачова]. / Держкомстат України. – К., 2007. – 30 с.